

TEBLİGAT HUKUKU

ŞEMA KİTAP

Prof. Dr. iur. Mehmet KÖKSAL

Girne Amerikan Üniversitesi

Hukuk Fakültesi

FİLİZ KİTABEVİ

İSTANBUL

2025

Şubat 2025

ISBN: 978-625-5957-30-6

BASKI - CİLT

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Matbaacı Sertifika Numarası: 77398

YAYINLAYAN

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Cemal Yener Tosyalı Cad. No: 57/A (113)
Vefa-Fatih/İSTANBUL
Tel: (212) 527 0 718
(850)441 0 359
Faks: (212) 519 20 71

www.filizkitabevi.com
bilgi@filizkitabevi.com
Yayıncı Sertifika Numarası: 77398

Copyright© Bu kitabın Türkiye'deki yayın hakları Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne aittir. Her hakkı saklıdır. Hiçbir bölümü ve paragrafı kısmen veya tamamen ya da özet halinde, fotokopi, faksimile veya başka herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, dağıtılamaz. Normal ölçüyü aşan iktibaslar yapılamaz. Normal ve kanunî iktibaslarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

*Œemaların dŒzenlenmesi konusundaki emeđi
teŒekkŒrŒn Œtesinde bir katkı olduğundan sevgili meslektaŒım
Av. KŒbra KŒKSAL YILMAZ'a*

ÖNSÖZ

Tebliğat Hukukunun önemi gittikçe daha fazla anlaşılmaktadır. Şemaların öğrenmeye katkıları da kayda değerdir. Kocaeli Üniversitesi Medeni Hukuk kürsü arkadaşlarımla, birkaç sene evvel, hukuk alanında bir eksiklik olan şema kitaba önem vermek ve şema kitaplar hazırlamak konusunda hem fikir olduk. Bunun ilk meyvesi, değerli meslektaşım, Prof. Dr. Herdem Belen tarafından “Miras Hukuku Şema Kitap” olarak ortaya çıktı. İkincisini Prof. Dr. Herdem Belen ile beraber “(Medeni) Hukukun Temel Kavramları Şema Kitap” olarak geçen haftalarda gerçekleştirdik. Üçüncüsü “Tebliğat Hukuku Şema Kitap”tır. Sonrasında Prof. Dr. Herdem BELEN “Eşya Hukuku Şema Kitabı” ve ben de Av. Kübra KÖKSAL YILMAZ ile beraber Hukukta Süreler Şema Kitap serisinin birinci kitabı olan “Hukukta Süreler Şema Kitap I - HMK, TMK ve TBK” şema kitapları yayınladık. Bu eser Tebliğat Hukuku Şema Kitabın güncellenmiş halidir. Yakında başkaca şema kitapları da hukuk hayatına kazandıracamız.

Daha fazla şema ekledim ve yeni Yargıtay kararları ve mevzuatı tamamıyla yeniden düzenledim. Kitabın arkasındaki sorular kısmını çıkartmadım. Bu kısım öğrencilere yol gösterici olur diye düşünüyorum.

Bu haliyle kitabı okuyucuların ve uygulayıcıların değerlendirme ve eleştirilerine sunuyorum.

Kitabın bu baskısının editoryal çalışmasını titizlikle yapan Sayın Gülgonca ÇARPIK’a, kitabın kapağındaki emekleri sebebiyle Av. Kübra KÖKSAL YILMAZ ve Özge DANE’ye ve başta Cenker TANIRCAN Bey başta olmak üzere tüm yayınevi çalışanlarına teşekkürü bir borç bilirim.

Girne, 23/01/2025

Prof. Dr. Ergun Özsunay

Girne Amerikan Üniversitesi
Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	v
KISALTMALAR CETVELİ.....	xi
§1. GENEL HÜKÜMLER	1
I. Tebligat Hukukunun Konusu	1
II. Tebligatın Unsurları.....	2
III. Tebligat Hukukunun Amacı	7
IV. Tebligat Hukukunun Kapsamı.....	7
1. Tebligat Kanununa Göre Tebligat Çıkartmaya Yetkili Merciler (m. 1)	8
2. Tebligat Kanununa Göre Tebligatı Yapmaya Yetkili Kuruluşlar (m. 1)	10
3. Tebligat Ücretleri (m. 3 – 7)	14
§2. TEBLİGAT ÇEŞİTLERİ VE USULLERİ.....	15
I. Yapılış Şekline Göre Tebligat Çeşitleri.....	15
1. PTT Genel Müdürlüğü Vasıtasıyla Yapılan Tebligat (m. 1).....	17
2. Memur Vasıtasıyla Yapılan Tebligat (m. 2)	17
3. Doğrudan Doğruya Tebligat	20
4. İlanen Tebligat ve Adres Değişikliğini Bildirmeme Halinde Tebligat (m. 28 ve 35).....	22
5. Elektronik Tebligat (m. 7/a).....	27
A. 31/12/2018'e Kadar Olan Dönemde Elektronik Tebligat	27
a) Elektronik Tebligat Zorunluluğu	28
b) Elektronik Tebligatın İşleyişi.....	29
c) Elektronik Tebligatın Hüküm ve Sonuçları.....	29
ç) Elektronik Tebligatın Özel Şekilleri	30
aa) MASAK Elektronik Tebligat Sistemi	30
bb) Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği Çerçevesinde Elektronik Tebligat	30
çç) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 1 Sıra Nolu Tebliği Hükümlerine Göre Elektronik Tebligat	53
d) Elektronik Yolla Tebligatın Yapılamamasının Sonuçları.....	39

B. 01/01/2019 Sonrasında Elektronik Tebligat Usulu	39
a) Elektronik Yolla Tebligatın Yapılmasının Zorunlu Olduğu Kişi ve Kurumlar	40
b) Elektronik Tebligatın Yapıldığı Zaman.....	41
c) Elektronik Tebligat Adresinin Oluşturulması.....	42
ç) Elektronik Tebligat Adreslerinin Oluşturulmasında İzlenecek Usul	43
II. Konusuna Göre Tebligat Çeşitleri.....	46
1. Kazai Tebligat (m. 34 – 44).....	46
A. Duruşma Sırasında ve Kalemde Tebligat (m. 36 ve 37).....	47
B. Vekillerin Birbirlerine Yapacakları Tebligatlar (m. 38)	47
C. Cumhuriyet Başsavcılığı'na Tebligat (m. 43).....	48
2. Mali Tebligat (m. 50, 51)	49
3. İdari Tebligat (m. 45 - 49).....	49
III. Tebligatı Çıkartan Kurum veya Kişilerin Niteliklerine Göre Tebligat.....	51
1. Resmi Tebligat.....	51
2. Özel Tebligat	51
IV. Yapıldığı Yere Göre Tebligat	53
1. Yurt İçinde Tebligat	54
2. Yurt Dışına Tebligat.....	54
A. Yurt Dışında Yaşayan Türk Vatandaşlarına Tebligat (m. 25/a).....	54
B. Yabancı Memlekette Türk Memurlarına ve Askeri Şahıslara Tebligat (m. 27).....	56
C. Yurt Dışında Yaşayan Yabancı Vatandaşlarına Tebligat (m. 25)	56
3. Yurt Dışından Türkiye'ye Tebligat (m. 26)	57
4. Tebligatın Yapılabileceği Özel Yerler	62
A. Hükmi Şahıslara veya Ticarethanelere Tebligat (m. 12, 13)	62
B. Askeri Şahıslara Tebligat (m. 14, 15).....	65
C. Aynı Konutta Oturan Kişilere veya Hizmetçiye Tebligat (m.16)	67
Ç. Belli Bir Yerde veya Evde Meslek ve Sanat İcra Edenlere Tebligat (m.17)	70
D. Otel, Hastane, Fabrika ve Mektep Gibi Yerlerde Tebligat (m. 18).....	73
E. Tutuklu ve Hükümlülere Tebligat (m. 19).....	75
F. Muhatabın Geçici Olarak Başka Yere Gitmesi (m. 20)	77

§3. TEBLİĞİN İMKANSIZLIĞI VE TEBLİĞDEN İMTİNA (M. 21)	80
I. Tebligat Kanunum. 21/1 Hükümlerine Göre Tebligat	80
II. Tebligat Kanunu m. 21/2 Hükmüne Göre Tebligat	81
§4. TEBLİGATIN YAPILACAĞI YER VE ZAMAN	86
§5. TEBLİGATIN YAPILACAĞI KİŞİ	89
§6. GEÇERSİZ TEBLİGAT - USULSÜZ TEBLİGAT	93
§7. CEZAI HÜKÜMLER	97
§8. ÖRNEK SORULAR	100
CEVAP ANAHTARI	112
§9. MEVZUAT	113
I. TEBLİGAT KANUNU, ...	113
II. TEBLİGAT KANUNUNUN UYGULANMASINA DAİR YÖNETMELİK....	160
III. ELEKTRONİK TEBLİGAT YÖNETMELİĞİ	184
IV. MALİ SUÇLARI ARAŞTIRMA KURULU BAŞKANLIĞI ELEKTRONİK TEBLİGAT SİSTEMİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK	192
V. POSTADA TEBLİGAT İŞLEMLERİ REHBERİ	200
KAVRAM İNDEKSİ	225

ŞEMA LİSTESİ

ŞEMA NO 1:	TEBLİGATIN UNSURLARI	4
ŞEMA NO 2:	TEBLİGATIN UNSURLARI (ŞEMA NO 1 İLE BAĞLANTILI)	5
ŞEMA NO 3:	TEBLİGATIN UNSURU OLARAK YAZILI BİLDİRİM	6
ŞEMA NO 4:	TEBLİGATI YAPMAYA YETKİLİ MAKAMLAR	11
ŞEMA NO 5:	KAMU MALİ YÖNETİM VE KONTROL KANUNU EKLİ CETVELLER.....	12
ŞEMA NO 6:	YARGI ORGANLARI (KAZAİ MERCİLER).....	13
ŞEMA NO 7:	TEBLİGATIN YAPILIŞ ŞEKİLLERİ.....	16
ŞEMA NO 8:	MEMUR VASITASIYLA TEBLİGAT	19
ŞEMA NO 9:	DOĞRUDAN DOĞRUYA TEBLİGAT.....	21
ŞEMA NO 10:	İLANEN TEBLİGAT USULÜ	24
ŞEMA NO 11:	TİCARET ŞİRKETLERİNE İLANEN TEBLİGAT USULÜ.....	25
ŞEMA NO 12:	TEBLİGAT KANUNU M. 35'E GÖRE TEBLİGAT.....	16
ŞEMA NO 13:	ELEKTRONİK TEBLİGAT	45
ŞEMA NO 14:	KONUSUNA GÖRE TEBLİGAT ÇEŞİTLERİ	50
ŞEMA NO 15:	TEBLİGATI ÇIKARTAN KURUM VE KİŞİLERE GÖRE TEBLİGAT ÇEŞİTLERİ	71
ŞEMA NO 16:	YAPILDIĞI YERE GÖRE TEBLİGAT ÇEŞİTLERİ.....	59
ŞEMA NO 17:	YABANCILIK UNSURU TAŞIYAN ÖZELLİKLİ TEBLİGAT HALLERİ.....	60
ŞEMA NO 18:	YURT DIŞINDA YERLEŞİK ŞAHISLARA TEBLİGAT	61
ŞEMA NO 19:	TÜZEL KİŞİLERE (HÜKMİ ŞAHISLARA) TEBLİGAT	63
ŞEMA NO 20:	TİCARET ŞİRKETLERİNE TEBLİGAT	64
ŞEMA NO 21:	ASKERİ ŞAHISLARA TEBLİGAT	66
ŞEMA NO 22:	AYNI KONUTTA OTURAN KİŞİLERE VEYA HİZMETÇİYE TEBLİGAT	69
ŞEMA NO 23:	BELLİ BİR YERDE VEYA EVDE MESLEK VE SANAT İCRA EDENLERE TEBLİGAT	72
ŞEMA NO 24:	OTEL, HASTANE, FABRİKA VE MEKTEP GİBİ YERLERDE YAPILACAK TEBLİGAT	74

ŞEMA NO 25:	TUTUKLU VE HÜKÜMLÜLERE TEBLİGAT.....	76
ŞEMA NO 26:	MUHATABIN GEÇİCİ OLARAK BAŞKA BİR YERE GİTMESİ HALİNDE TEBLİGAT.....	79
ŞEMA NO 27/A:	TEBLİĞ İMKANSIZLIĞI VE TEBLİĞDEN KAÇINMA HALİNDE TEBLİGAT (M. 21/1).....	84
ŞEMA NO 27/B:	TEBLİGAT KANUNU M. 21/2 HÜKMÜNE GÖRE TEBLİGATIN YAPILMASININ KOŞULLARI	85
ŞEMA NO 28:	TEBLİGATIN YAPILDIĞI YER	87
ŞEMA NO 29:	TEBLİGATIN YAPILACAĞI ZAMAN	88
ŞEMA NO 30:	VEKİLE – KANUNİ MÜMESSİLE TEBLİGAT.....	91
ŞEMA NO 31:	VEKİLE TAKİP EDİLEN İŞLERDE TEBLİGATTA ÖZELLİKLİ HALLER.....	92
ŞEMA NO 32:	GEÇERSİZ TEBLİGAT – USULSÜZ TEBLİGAT	94
ŞEMA NO 33:	GEÇERSİZ TEBLİGAT HALLERİ.....	95
ŞEMA NO 34:	USULSÜZ TEBLİGAT ÖRNEKLERİ	96
ŞEMA NO 35:	CEZAYI GEREKTİREN FİİLLER.....	99

KISALTMALAR CETVELİ

B. No	: Başvuru Numarası
Bkz.	: Bakınız
CD	: Yargıtay Ceza Dairesi
CGK	: Ceza Genel Kurulu
CMK	: Ceza Muhakemeleri Kanunu
dn.	: Dipnot
E.	: Esas Numarası
HD	: Yargıtay Hukuk Dairesi
HGK	: Hukuk Genel Kurulu
HMK	: Hukuk Muhakemeleri Kanunu
İİK	: İcra İflas Kanunu
K.	: Karar Numarası
KEP	: Kayıtlı Elektronik Posta Adresi
KESK	: Küçük Esnaf ve Sanatkarlar Kanunu
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
m. ve md.	: Madde
MASAK	: Mali Suçları Araştırma Kurulu
MERSİS	: Merkezi Sicil Kayıt Sistemi
PTİR	: Postada Tebligat İşlemleri Rehberi
PTT	: Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü
s.	: Sayfa
S.K.	: Sayılı Kanun
T.	: Tarih
T.C.	: Türkiye Cumhuriyeti
Teb. Yön.	: Tebligat Yönetmeliği
TK	: Tebligat Kanunu
UYAP	: Ulusal Yargı Ağı Projesi
vb.	: ve benzeri
vd.	: ve devamı
VUK	: Vergi Usul Kanunu
vs.	: ve sair